

80 năm Cách mạng Tháng Tám - Chặng đường vẻ vang

09:15 12/08/2025

Cách đây 80 năm, một sự kiện lịch sử trọng đại diễn ra đặt nền móng cho sự phát triển trường tồn của dân tộc Việt Nam: Cách mạng Tháng Tám thành công, nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa ra đời. 80 năm sau, hành trình dựng xây Nhà nước của dân, do dân, vì dân vẫn đang tiếp tục với những bước tiến vững chắc, khẳng định bản lĩnh và trí tuệ Việt Nam trong thời đại mới.

Ngày 2/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa (nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam)- Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á, đánh dấu bước ngoặt trong tiến trình phát triển của dân tộc Việt Nam.

80 năm Cách mạng Tháng Tám - Chặng đường vẻ vang. Ảnh Tư liệu.

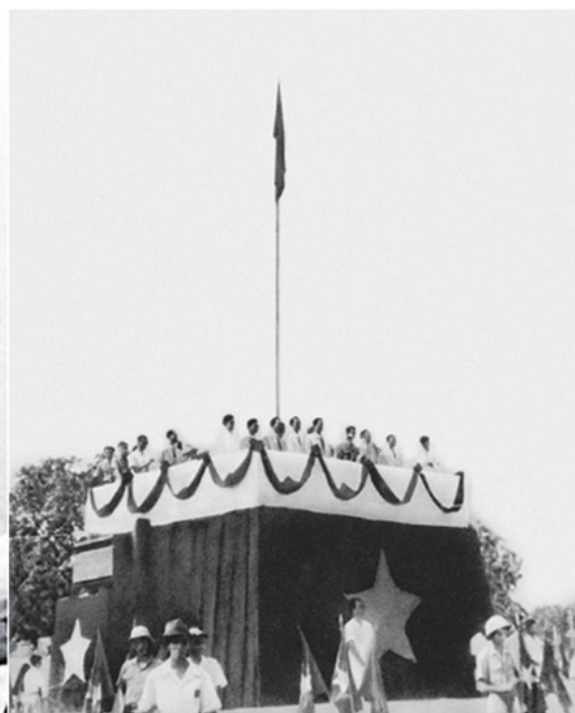
Nó vĩ đại ở chỗ không những vĩnh viễn xóa đi chế độ thực dân-phong kiến suốt chặng đường dài gây ra bao tang tóc, đau thương cho nhân dân Việt Nam mà còn mở ra một chặng đường mới cho cách mạng Việt Nam, đặt nền móng để từ đây tiến hành xây dựng nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân.

Trong đó, người dân được làm chủ vận mệnh của mình, của đất nước và vươn lên xây dựng cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc.

Cách mạng Tháng Tám là bước khởi đầu quan trọng để chúng ta xây dựng Nhà nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa-nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á. Nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa ra đời, trong nhà nước đó, tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, khát vọng bao đời của nhân dân ta trở thành hiện thực, nhân dân là người chủ thực sự của đất nước. Đây là nguyên lý cốt lõi của nhà nước pháp quyền mà từ đó đến nay, Đảng, Nhà nước và toàn thể nhân dân Việt Nam thống nhất, đồng lòng xây dựng. Để xây dựng Nhà nước mới, công việc cấp bách, quan trọng hàng đầu là lập nên chính quyền do chính người dân thông qua lá phiếu bầu nên. Bởi vậy, không lâu sau ngày tuyên bố độc lập, cuộc tổng tuyển cử đầu tiên được tổ chức vào ngày 6/1/1946. Qua đó: “Nhân dân lao động đã bầu ra Quốc hội, bắt đầu xây dựng chính quyền nhân dân và thi hành nhiều biện pháp để xóa bỏ mau chóng nạn mù chữ và sự dốt nát do nền thống trị thực dân để lại”. Đây là biểu hiện rõ nét và dường như cũng là công việc khởi đầu của việc thực thi chủ quyền nhân dân.

Trong hoàn cảnh hết sức khó khăn, công việc bề bộn của chính quyền mới nhưng tinh thần thông tuệ, ý chí vì dân, vì nước, người đứng đầu Nhà nước-Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cấp tốc đặt ra nhiệm vụ xây dựng Hiến pháp, văn kiện pháp lý nền tảng để xây dựng nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, đặt cơ sở pháp quyền trong quản lý nhà nước. Hồ Chí Minh khẳng định: "Trước chúng ta đã bị chế độ quân chủ chuyên chế cai trị, rồi đến chế độ thực dân không kém phần chuyên chế, nên nước ta không có Hiến pháp. Nhân dân ta không được hưởng quyền tự do dân chủ. Chúng ta phải có một Hiến pháp dân chủ". Hiến pháp năm 1946-Hiến pháp đầu tiên của Việt Nam, đạo luật gốc ra đời trên cơ sở 3 nguyên tắc: Đoàn kết toàn dân, không phân biệt giống nòi, gái trai, giai cấp, tôn giáo; bảo đảm các quyền tự do dân chủ; thực hiện chính quyền mạnh mẽ và sáng suốt của nhân dân.

Với những nguyên tắc này, Hiến pháp-văn kiện pháp lý quan trọng hàng đầu khẳng định chủ quyền nhân dân và trong đó ghi nhận các quyền cơ bản của công dân tại chương 2 Hiến pháp, đồng thời quy định tổ chức và hoạt động của các cơ quan nhà nước trên tinh thần dân chủ, phụng sự nhân dân.

Ngày 2/9/1945, tại Quảng trường Ba Đình (Hà Nội), Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa, mở ra kỷ nguyên mới cho lịch sử dân tộc. Ảnh Tư liệu.

Từ đó đến nay, trên cơ sở Hiến pháp năm 1946, chúng ta tiếp tục xây dựng nền tảng pháp lý và thể chế vững mạnh. Qua các bản Hiến pháp sau (1959, 1980, 1992 và 2013), hệ thống pháp luật ngày càng được hoàn thiện, bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp, đồng bộ và khả thi. Kế thừa và phát triển tư tưởng về quyền con người trong các bản Hiến pháp trước, Hiến pháp năm 2013 thể hiện rõ nét tư tưởng tôn trọng, bảo vệ và thúc đẩy thực hiện quyền con người trong hầu hết toàn bộ nội dung của Hiến pháp, từ việc dành hẳn một chương-chương 2 đặt ở vị trí trang trọng của Hiến pháp (trước đó, Hiến pháp năm 1992, chương về quyền con người, quyền công dân là chương thứ 5 của Hiến pháp) quy định về quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân, đến các quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan trong bộ máy nhà nước...

Với chặng đường lịch sử 80 năm, Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã không ngừng đổi mới tổ chức và hoạt động của bộ máy Nhà nước theo hướng tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, đẩy mạnh cải cách hành chính, cải cách tư pháp. Việt Nam tiếp tục đẩy mạnh hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa-một mô hình Nhà nước hiện đại, dân chủ, thượng tôn pháp luật, bảo đảm quyền lực Nhà nước được phân công rành mạch, kiểm soát chặt chẽ, tất cả quyền lực Nhà nước thuộc về nhân dân. Hiến pháp năm 2013 khẳng định rằng, Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam do nhân dân làm chủ; tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân

dân mà nền tảng là liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức.

Các chủ trương như: “Xây dựng nền hành chính phục vụ”, “chính phủ điện tử”, “chính phủ số” đang từng bước đưa quản trị quốc gia tiệm cận với các chuẩn mực quốc tế.

Trong tiến trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, quyền con người vừa là mục tiêu vừa là động lực để xây dựng và phát triển đất nước. Hiến pháp năm 2013 khẳng định: Ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, các quyền con người, quyền công dân về chính trị, dân sự, kinh tế, văn hóa, xã hội được công nhận, tôn trọng, bảo vệ, bảo đảm theo Hiến pháp và pháp luật. Đồng thời, Việt Nam tích cực, chủ động tham gia các cơ chế quốc tế trong bảo đảm, thúc đẩy quyền con người cùng với việc đẩy mạnh các chương trình quốc gia về bình đẳng giới, xóa đói, giảm nghèo, phát triển y tế, giáo dục và an sinh xã hội, góp phần nâng cao chất lượng sống, đời sống vật chất và tinh thần của người dân, phát huy tinh thần người dân được làm tất cả những gì pháp luật không cấm.

Tạo cơ sở vững chắc cho việc đẩy nhanh cuộc cách mạng về tổ chức và hoạt động của hệ thống chính trị, Đảng Cộng sản Việt Nam đã ban hành các văn bản quan trọng tạo thành "bộ tứ trụ cột" để nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả của bộ máy Nhà nước nhằm phát huy mọi nguồn lực phục vụ nhân dân được tốt hơn. Đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: "Đến thời điểm hiện nay có thể gọi 4 nghị quyết trên là "bộ tứ trụ cột" để giúp chúng ta cất cánh". Tổng Bí thư kêu gọi toàn hệ thống chính trị, toàn Đảng, toàn dân và toàn quân chung tay, đồng lòng, vượt qua mọi khó khăn, biến khát vọng thành hành động, biến tiềm năng thành sức mạnh thực tế, để cùng nhau đưa đất nước ta bước vào kỷ nguyên mới-kỷ nguyên phát triển, thịnh vượng, hùng cường của dân tộc Việt Nam.

Đảng, Nhà nước tạo điều kiện, cơ chế để nhân dân tham gia quản lý Nhà nước, góp ý kiến vào quá trình xây dựng, thực thi chính sách, pháp luật, quyết định những vấn đề lớn và quan trọng của đất nước. Đồng thời, Hiến pháp năm 2013 nhấn mạnh: Các cơ quan Nhà nước, cán bộ, công chức, viên chức phải tôn trọng nhân dân, tận tụy phục vụ nhân dân, liên hệ chặt chẽ với nhân dân, lắng nghe ý kiến và chịu sự giám sát của nhân dân; kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí và mọi biểu hiện quan liêu, hách dịch, cửa quyền.

80 năm xây dựng nhà nước kiểu mới ở Việt Nam là một hành trình đầy khó khăn nhưng giàu ý nghĩa. Những thành tựu đã đạt được là minh chứng hùng hồn cho con đường phát triển đúng đắn của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của

Đảng, sự chung sức, đồng lòng của toàn thể nhân dân Việt Nam. Trong thời gian tới, tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả của bộ máy Nhà nước, bảo đảm quyền con người, quyền công dân và hội nhập quốc tế là yêu cầu cấp thiết nhằm đưa đất nước phát triển nhanh, bền vững, hiện thực hóa mục tiêu đưa đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới-kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam.

Theo ct.qdnd.vn